

Umoran čovek

Sa njiva nekoliko smernih seljaka
nemo polazi kućama svojim.
Ležimo jedno kraj drugog reka i ja.
Nežne trave snevaju pod srcem mojim.

Reka je tiha, grgori veliko spokojstvo,
u meni se u rosu slivaju briga i teret sumoran;
nisam ni muž, ni dete, ni Mađar, ni brat -
samo čovek koji tu leškari umoran.

Sa sutonom se razleže smirenje,
kao još toplog hleba miris mili,
spi sad nebo, a po Morišu tihom
i čelu mom sjaj zvezda blista čili.

Bogdan ČIPLIĆ fordítása

(Jožef Atila: Pehme. Beograd, Nolit, Mala knjiga poezije 78., 1964. 17.)

Brájjer Lajos (1865-1943), újságíró, a nagybecskereki *Torontál* és a *Gross-Becskereker Wochenblatt* szerkesztője fordítóként is jeleskedett. Három kötetben jelentette meg magyar költők verseinek német fordításait. Az *Ungarische Lyrik 1914-1936* címen megjelent válogatásban található a huszadik századi magyar líra legismertebb költőinek (Ady Endre, Babits Mihály, Füst Milán, Heltai Jenő, Jékely Zoltán, Juhász Gyula, Kassák Lajos, Kosztolányi Dezső, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Tóth Árpád stb.) versei mellett József Attila *Megfáradt ember* című versének német fordítása is. Lévén hogy a budapesti Gergely Kiadó gondozásában a becskerei Schneller és Götschl Nyomda kivitelezésében közreadott kötet nem tartozik az ismertebb kiadványok közé, s talán kuriózumnak is tekinthetjük, hogy a Vajdaságban ilyen antológia megjelent, közöljük (József Attila versével és Bogdan Čiplić szerb nyelvű fordításával együtt) Brájjer Lajos fordítását. (Említsük meg, hogy vajdasági magyar költők - Szenteleky, Csuka, Debreczeni, Fekete, Krístály, Laták stb. - verseinek fordításai is megtalálhatók Brájjer Lajos antológiájában.)

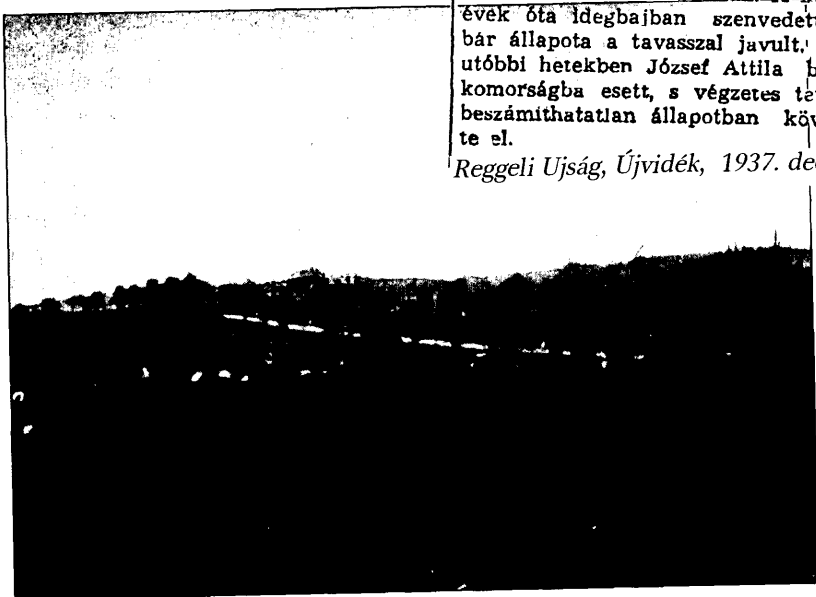
NÉMETH Ferenc jegyzete

JÓZSEF ATTILA

József Attila magyar költő volt a huszadik században. Harminchárom évet élt ezen a földön és mindhiába adagolta veszendő testének-lelkének az élet kibírhatalansága ellen a leggyönyörtebb mámorokat ígérő költészetet, immár eljutott oda, ahol az iszony recsenő pillanatában, a szárszói tehervonat kerekei alatt, élet és halál világossága előtt meglátta, ami mögötte maradt, a multat, a semmivel egyenlővé válót. Költői és emberi életet élni egy volt a kinnal ennek a hetykén daloló legénynek: „nincsen apám se anyám”, ilyen robajjal tört a magyar irodalomba, lassú mérgeket szitt magába, a költészet drága mérgeit a gyógyíthatatlan élet ellen s most hősen vetette magát a fénylő sínekre a költő, új magyar kínok bárdja s úgy ölelte át „küllőit a szent keréknek”, hogy az vigye, vigye el e földi fényességek magtalan mezeiről. Szépet és jót akart a magyar népnek, melyből vététt és melyhez megtért, mint a földhöz. Ember és költő volt és e bús percben görgessük hantjára a fekete rögöt, melyet a költő szeretett.

S.

Híd, Újvidék, 1937. december

József Attila temetése Balatonszárszón, 1937. december 5-én

Öngyilkos lett egy magyar költő

József Attila vonat elé vetette magát és a mozdony kerekei darabokra tépték

Kaposvárról jelentik: József Attila, az új magyar irodalom egyik büszkesége, a fiatal magyar költőmozgadék tehetséges tagja pöntekek este öngyilkosságot követett el. Este nyolc órakor a balatonszárszói állomáson keresztül haladó tehervonat elé vetette magát.

A mozdony kerekei darabokra tépték, úgyhogy nyomban meghalt. József Attila harminchárom éves volt. Már egész fiatal korában felhívott erőshangú verseivel, legutóbb a *Szép szó* című folyóiratnak volt az egyik szerkesztője. Már évek óta

súlyos lelki betegségekben szenvedett, körülbelül hat évvel ezelőtt nagy letargiultság lépett fel nála. Másfél évvel ezelőtt úgy látszott, hogy állapota javult, később azonban újabb visszaesés következett be és a nyáron szanatóriumba kellett szállítania. Pár hónappal ezelőtt hocsájtották el a szanatóriumból, azt hitték, sikerült talpraállítani.

Az öngyilkosság híre nagy megdöbbenést keltett egész Magyarországon.

Napló, Szabadka, 1937. dec. 5.

Öngyilkosságot követett el József Attila, a hírneves magyar költő. Balatonfüredről jelentik, hogy József Attila, a kiváló lírai költő a vonat elé vetete magát és a mozdony kerekei darabokra szabdalták. A költő évek óta idegbajban szenvedett, s bár állapota a tavasszal javult, az utóbbi hetekben József Attila buskomoróságba esett, s végzetes tettet beszámíthatatlan állapotban követete el.

Reggeli Ujság, Újvidék, 1937. dec. 5.

бина и на тај начин сдружио потпу
но уништење брода.

У наступу меланхолије извршио
је самоубиство, бацавши се под ло-
комотиву једног теретног воза који
је долазио из Будимеште, познати
мађарски песник Атила Јозеф. Овај
млади човек важио је за једног од
најпопуларнијих и најталентованијих
мађарских лирничара најновијег
времена. Имао је свега 32 године.
Атила Јозеф, који је патио од тешке
меланхолије, изишао је био из једног
санаториума пре извесног времена,
када му је изгледало да је оздравио.
Међутим, наступ меланхолије опет
се појавио, па је мађарски песник

завршио о
локомотиву

На једн
намеђу Ма
Јорну, део

Melankólia következtében öngyilkos lett - egy Buda-
pest irányából közlekedő tehervonat alá vetette magát - az
ismert magyar költő, József Attila. Ez a fiatal ember az
utóbbi idők legnépszerűbb és legtehetségesebb magyar
költőinek egyike. Mindössze 32 éves volt. József Attila sú-
lyos melankóliában szenvedett, s csak nemrégiben hagyta
el az egyik szanatóriumot, miután úgy tűnt neki, hogy
meggyógyult. A melankólia azonban kiújult, s így a ma-
gyar költő a mozdony kerekei között lelte halálát.

Politika, Belgrad, 1937. dec. 6., 9. o.